

MARKTFLITSEN

Intermediaire adviesmarkt

Middelgrote kantoren maken een opmars

Vergelijking adviseursmarkt 2020, 2021, 2022

april 2023

VAN TOP 100 GROOTSTE NAAR TOP 500 MIDDELGROOT

In de financiële adviesmarkt gaat de concentratietendens harder dan de (verwachte) krimp. Het belang van middelgrote kantoren neemt toe. Bovendien is er een tendens gaande naar specialistisch advies.

Het aantal adviesbedrijven in de markt van financieel advies (verzekeringen, hypotheek, pensioen, enz) is in 2022 met 3,0% harder gedaald dan in 2021 (2%). Toch zijn er nog steeds 7.270 (7.502 in 2021) adviseurs. Veel van deze advieskantoren maken inmiddels onderdeel uit van een concern. Er zijn in totaal 6.180 (6.501 in 2021) verschillende concerns actief in de markt van financieel advies, met dus in totaal 7.270 adviesbedrijven.

Binnen de zich al langjarig voltrekkende concentratie ziet het RiFD de middelgrote concerns, dit zijn rechtspersonen met 2 tot 20 adviesbedrijven onder zich (505 concerns), sterk groeien in een krimpende markt. Zowel het aantal adviesbedrijven (+12%) als het aantal FTE (+6%) stijgt sterk binnen deze categorie. Je zou hier kunnen spreken van een Top 500 middelgrote bedrijven. Deze groep zorgt voor 41% van de werkgelegenheid in de adviessector.

Kijkend naar de startende kantoren dan valt een verdubbeling op - van 11% naar 22% - van het aantal kantoren dat niet meer als allround kantoor start maar juist als gespecialiseerd kantoor. Het aandeel hypotheekkantoren bij de starters is in 2022 onveranderd hoog met 39% van het totaal. Gezien de ontwikkelingen in de hypotheekmarkt is de verwachting dat dit aantal in 2023 flink zal dalen.

In 2022 is het aantal consolidators op de markt flink toegenomen van 18 tot 25 stuks. Hun groei gaat onverminderd voort; vooral adviesbedrijven met 6 tot 20 FTE worden gekocht. De groei bedraagt daar zelfs 42% ten opzichte van 2021. Door de concentratietendens blijven er steeds minder zelfstandige kantoren in deze categorie over. Zij maken steeds vaker deel uit van een groter concern. Hierdoor zal vermoedelijk het aantal aan- en verkooptransacties afnemen en de omvang van de transacties toenemen.

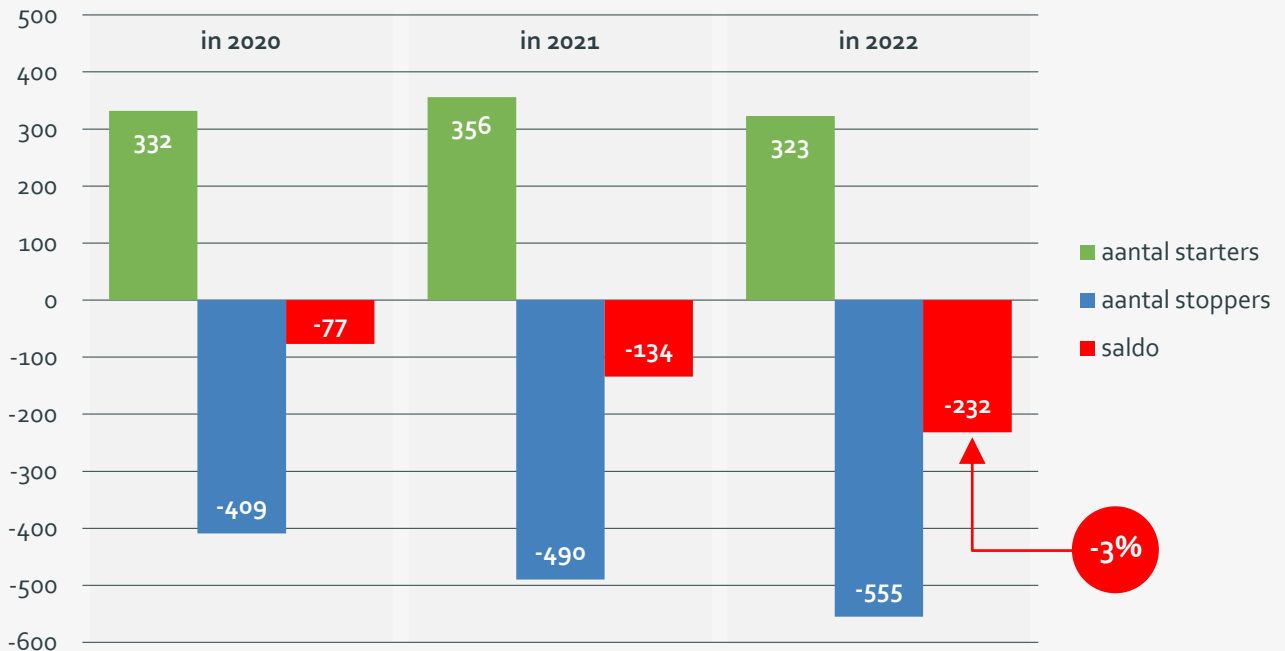
Publicaties RiFD

Het RiFD publiceert jaarlijks enkele Marktflitsen. Het zijn altijd vergelijkende jaarcijfers over de markt voor financieel advies. Dit betreft onder meer cijfers over het aantal actieve advieskantoren, de markten waarin zij actief zijn, de concernverbanden en concentraties, starters en stoppers en de werkgelegenheid binnen de intermediaire adviesmarkt.

Daarnaast publiceert RiFD – in samenwerking met Oostdam & Partners – de top 100 van belangrijkste spelers in de financiële adviessector. Deze verschilt van de AM top 100, omdat het een lijst is van personen en niet van adviesbedrijven. De lijst geeft inzicht in de personen die (mede) bepalend zijn voor de huidige staat en de toekomst van de bedrijfstak. Hun beleidskeuzes wegen zwaar in de sector, kijkend naar de belangen die zij met hun bedrijven en hun (neven)functie(s) vertegenwoordigen.

STARTERS EN STOPPERS

Marktmutatie intermediairs

Het RiFD monitort continu het AFM-register van financiële dienstverleners op startende en stoppende advieskantoren. Bedrijven die wel een AFM vergunning hebben maar niet echt actief zijn in financieel advies en bemiddeling - zoals fietsmakers, autodealers en bewindvoerders - worden hieruit gefilterd. Adviseurs die een nieuw AFM-nummer hebben gekregen, omdat ze (bijvoorbeeld) van rechtsvorm zijn veranderd, worden eveneens niet meegeteld als starters.

Het aantal advieskantoren daalt in 2022 met 3%. Het aantal stoppende kantoren blijft stijgen en is in 2022 opgelopen tot 555 stuks. Het aantal starters stabiliseert tussen de 300 en 350. De starters in 2022 hebben 450 FTE in dienst. Onder de stoppers zijn veel juridische reorganisaties en overgenomen kantoren. De gestopte kantoren hadden 1.350 FTE in dienst.

Businessmodel startende kantoren

	2021	2022	Markt 2022
Generalist	51%	39%	74%
Hypotheekkantoor	38%	39%	15%
Pensioen- employee benefits kantoor	4%	3%	4%
Zakelijk kantoor	1%	7%	2%
Specialist	6%	12%	5%
	100%	100%	100%

Het percentage starters in de hypotheekmarkt blijft onveranderd hoog ten opzichte van de totale markt. Van de starters start 39% als hypotheekkantoor, terwijl slechts 15% van de totale markt hypotheekkantoor is. Vermoedelijk zal dit in 2023 fors afnemen.

Wat opvalt is dat er fors meer gespecialiseerde kantoren worden gestart met een focus op een bepaalde branche, sector of op onroerend goed. De groei van zakelijke kantoren gericht op risicomanagement kan eveneens als specialisatie worden gezien.

Starters en stoppers 2022 wel/niet onder collectieve vergunning

jaar 2022	Zelfstandige vergunning	Onder collectieve vergunning
Aantal starters	183	140
Generalist	46%	30%
Hypotheekkantoor	32%	49%
Pensioen- employee benefits kantoor	4%	1%
Zakelijk kantoor	8%	5%
Specialist	10%	15%
	100%	100%

Een tweede opvallende trend onder de starters is dat veel hypotheekkantoren starten onder een collectieve vergunning. Dit vloeit voort uit het relatief grote belang in de Nederlandse hypotheekmarkt van (franchise)ketens, die veelal werken onder een verplichte collectieve vergunning. Dat specialisten merendeels starten onder een collectieve vergunning komt bovendien doordat het veelal een aanvulling is op bestaande activiteiten. Het specialisme (bijvoorbeeld hypotheekadvies) wordt dan ondergebracht in een aparte juridische entiteit, maar wel onder de lopende AFM vergunning.

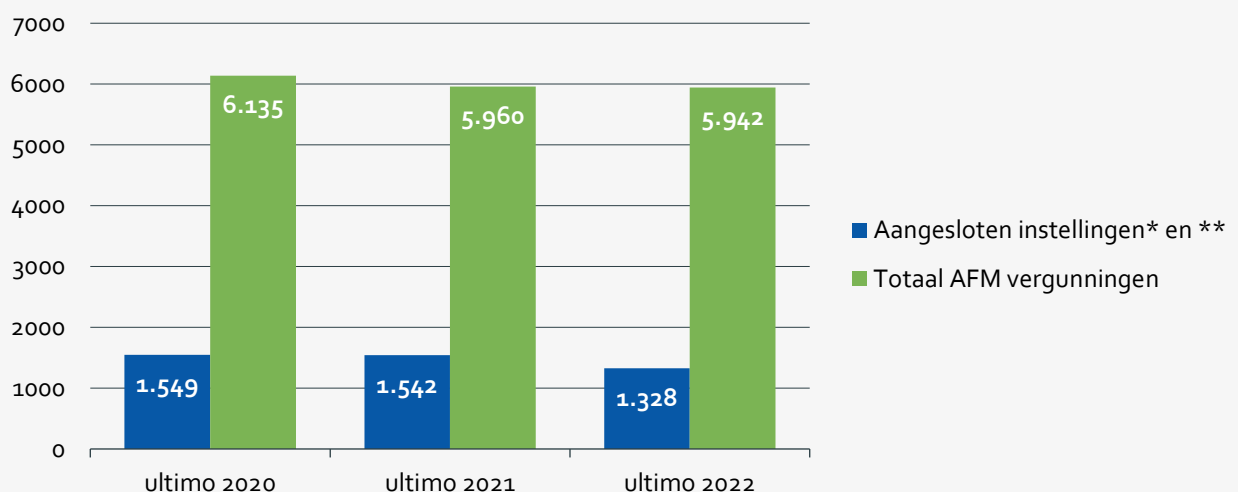
AANTAL PARTIJEN IN DE ADVIESMARKT

Kantoren en vestigingen			
AFM vergunningen	ultimo 2020	ultimo 2021	ultimo 2022
Zelfstandige vergunninghouders	5.614	5.458	5.510
Vergunninghouder met aangesloten instellingen	521	502	432
Totaal AFM-vergunningen	6.135	5.960	5.942
Aangesloten instellingen*	1.549	1.542	1.328
Totaal	7.684	7.502	7.270

*Kantoren die op de AFM vergunning van een ander kantoor werken; M

Bij het tellen van het aantal actieve marktpartijen moeten we duidelijk onderscheid maken tussen de begrippen 'vergunninghouder', 'kantoor' en 'vestiging'. Een aangesloten instelling werkt op de vergunning van een ander kantoor. Dit kan een aparte juridische vestiging zijn van een kantoor, maar kan ook een eigen kantoor zijn dat bijvoorbeeld in franchiseverband werkt op de vergunning van een franchisegever. Dit verklaart waarom er nog meer dan 6.180 kantoren (concerns) zijn, terwijl het totaal aantal vergunningen 5.942 bedraagt.

Daarnaast is voor een goede telling een duidelijke scheiding noodzakelijk tussen de intermediaire adviesmarkt en de overige adviesmarkt. Boekhoudkantoren bijvoorbeeld, die adviseren op het gebied van pensioen en dus een AFM-vergunning hebben, tellen wij niet mee.

In 2022 is het aantal aangesloten instellingen relatief sterk gedaald met per saldo 214 stuks, ondanks dat de ketens in 2022 hard zijn gegroeid. Een verklaring is dat er, naast circa 200 stoppers met een collectieve vergunning, veel eerder gestarte partijen onder een collectieve vergunning zijn overgestapt op een zelfstandige vergunning. Het aantal zelfstandige vergunninghouders blijft stabiel ondanks de daling van het aantal intermediairs met per saldo -232.

CONCENTRATIES BINNEN DE ADVIESMARKT

Concernverbanden (groepen)				
Aantal concerns	Aantal concerns 2021	Aantal concerns 2022	%	
1 advieskantoor	6.051	5.668	92%	
2 tot 5 advieskantoren	431	484	8%	
6 tot 20 advieskantoren	20	21	0%	
meer dan 20 advieskantoren	4	7	0%	
	6.506	6.180	100%	
Aantal adviseurs per concern-categorie	Totaal adviseurs 2021	Totaal adviseurs 2022	%	
1 adviseur	6.068	5.549	76%	
2 tot 5 adviseurs	1.030	1.161	16%	
6 tot 20 adviseurs	192	204	3%	
meer dan 20 adviseurs	260	356	5%	
	7.550	7.270	100%	
Werkgelegenheid per concern-categorie	Werkgelegenheid 2021	Werkgelegenheid 2022	%	
1 adviseur	15.822	14.164	47%	
2 tot 5 adviseurs	9.393	9.845	32%	
6 tot 20 adviseurs	2.445	2.709	9%	
meer dan 20 adviseurs	4.074	3.564	12%	
	31.734	30.282	100%	

Het RiFD heeft alle concerns in Nederland in beeld gebracht. Een concern bestaat uit twee of meer advieskantoren met een AFM-vergunning. Uit bovenstaande cijfers kunnen we concluderen dat er in Nederland 512 (was 455) concerns bestaan. Het merendeel heeft 2 tot 5 advieskantoren onder zich. Er zijn slechts 28 echt grote concerns met meer dan 6 adviesbedrijven. Overigens zit inmiddels wel 53% van de werkgelegenheid bij deze 512 concerns. Opvallend is dat het aantal adviseurs nog sterk toeneemt, terwijl de werkgelegenheid bij de grote concerns afneemt. Dit is te verklaren uit het feit dat er veel consolidators zich onder deze partijen bevinden. Kennelijk is na de overnamefase nu de fase ingezet waarin synergie wordt gerealiseerd.

WERKGELEGENHEID ADVIESMARKT

Nadere analyse naar grootte in FTE (ultimo 2022)

FTE categorie financieel advieskantoren in Nederland	aantal kantoren 2020	aantal kantoren 2021	aantal kantoren 2022	%
0-1 FTE (incl. eenmanszaken)	4.230	3.782	3.685	51%
2 t/m 5 FTE	2.447	2.704	2.559	35%
6 t/m 20 FTE	800	884	859	12%
21 - 50 FTE	139	127	120	2%
> 50 FTE	68	53	47	1%
	7.684	7.550	7.270	100%

Aantal FTE financieel advieskantoren in Nederland	aantal FTE 2020	aantal FTE 2021	aantal FTE 2022	%
0-1 FTE (incl. eenmanszaken)*	2.622	2.808	2.712	9%
2 t/m 5 FTE*	7.140	7.858	7.465	25%
6 t/m 20 FTE	7.584	8.339	8.095	27%
21 - 50 FTE	4.231	3.968	3.851	13%
> 50 FTE	9.988	8.761	8.163	27%
	31.565	31.734	30.286	100%

* Het RiFD heeft uitgezocht dat de werkgelegenheid ca. 1.450 hoger ligt, dan bij de KvK of in het jaarverslag geregistreerd. Het verschil zit onder meer in de ondernemers, die bij eenmanszaken en VOF's bij de KvK niet worden meegeteld. Doordat RiFD de FTE cijfers uit de jaarverslagen meeneemt zijn deze cijfers accurater dan die van de KvK.

De daling van het aantal adviseurs met circa 3,0 % is groter dan in 2021 (-2,0%), maar is geringer dan door marktkenners was voorspeld. Het gemiddeld aantal FTE per adviseur is met 4,2 constant gebleven. Het aantal grote adviseurs met meer dan 50 FTE neemt door onderlinge overnames juist weer verder af.

De werkgelegenheid is overall aan het dalen. De terugloop met 1.448 FTE is harder dan het saldo van de FTE van de startende en de stoppende adviseurs, ca. 900. Dit betekent dat ook de bestaande populatie krimpt, vooral de grote concerns namen afscheid van personeel in 2022.

CONSOLIDATORS

Overzicht consolidators

Nr.	Consolidator	Bekende groepsnaam(en) o.a.
1	Acrisure	Raetsheren van Orden
2	Aquiline	Quintes Groep
3	Ardonagh	M.N. Leons, Klap, Classicus
4	ASR (Deelnemingen N.V.), incl. Aegon	Boval, VKG, Anac, Cerass, Polisservice, Nedasco, BSB
5	Blauwburgh Invest	De Groot Coevorden, Gilde Assuradeuren, CDS
6	Blauwtrust Groep/BlackFin Capital Partners	De Hypotheker, Financieel Fit
7	Capital A	Domek
8	DPG Media	Independer
9	Ecclesia	Concordia, Sibbing
10	Five Arrows Principal Investments (FAPI)	Alpina
11	Goudse (VLC & Partners)	Chabot, Westenburg, Van Luin
12	Guardian Group	Thoma
13	GGW Groep	Nemassdeboer (NDB)
14	Gilde Equity	Licent
15	IK	Yosure
16	JAB Holding	Veterfina
17	Link Market Service (UK)/LAS	Flexfront
18	Nedvest	Voorheen Klap
19	New Port Capital	Advitas, Midden Brabant Advies
20	NN Insurance Support Nederland	Zicht
21	Qmulus/NN Group	Heinenoord, Fidus
22	Quitus Finance	FDC, Lancyr
23	SAA	DfD, Boogaard
24	Söderberg & Partners	Montae, Zuiderhuis, CVB
25	Veldsink Groep	Veldsink, Van Bruggen Adviesgroep

De termen consolidator en investeerder worden in de sector door elkaar heen gebruikt. De meeste overnames in de adviesmarkt worden door deze partijen gedaan. Hiervoor verwijzen wij naar de Overnamemonitor van BHB Dullemond, die overigens deel op basis van de data van RiFD wordt vervaardigd.

Deze partijen zijn grofweg te verdelen in private equity partijen en verzekeraars. Er zijn in Nederland nu 25 consolidators actief. Dit waren er in 2021 een stuk minder, namelijk 18. Dat wil zeggen dat zich nog steeds nieuwe partijen melden op deze lucratieve investeringsmarkt.

Deelnemingen consolidators - aantallen

Deelnemingen (advieskantoren) van consolidators	aantal 2021	aantal 2022	%
0-1 FTE (incl. eenmanszaken)	162	171	30%
2 t/m 5 FTE	140	154	27%
6 t/m 20 FTE	112	160	28%
21 - 50 FTE	51	58	10%
> 50 FTE	57	26	5%
	492	569	100%

Deelnemingen consolidators - totaal FTE

Deelnemingen (advieskantoren) van consolidators	totaal FTE 2021	totaal FTE 2022	%
0-1 FTE (incl. eenmanszaken)	59	66	1%
2 t/m 5 FTE	449	507	6%
6 t/m 20 FTE	1.249	1.780	23%
21 - 50 FTE	1.624	1.852	24%
> 50 FTE	3.119	3.555	46%
	6.500	7.760	100%

Top 100 spelers met een consolidator

Nr.	Plek Top 100	Naam Top 100 adviseur	Consolidator
1	3	Alpina Group	Five Arrows Principal Investments (FAPI)
2	4	ASR Distributie Services	ASR (Deelnemingen N.V.)
3	6	Veldsink Groep	Veldsink zelf
4	7	Independer	DPG Media
5	8	Heinenoord Holding (incl. A.B.W. nr 84)	Qmulus/NN Group
6	9	Quintes Holding	Aquiline
7	11	You Sure	IK
8	12	VLC & Partners	Goudse
9	13	SAA Verzekeringen	SAA zelf
10	14	Raetsheren van Orden	Acrisure
11	16	Ecclesia Nederland	Ecclesia
12	17	Zicht	NN Insurance Support Nederland
13	19	Cooperatie Licent	Gilde Equity
14	20	Blauwtrust Groep (De Hypotheker)	Blauwtrust Groep/BlackFin Capital Partners
15	25	Ingage (o.a. De Hypotheekshop, Huis & Hypotheek)	CMIS Group
16	26	Nedasco	ASR (Deelnemingen N.V.)
17	39	NDB groep	GGW Group
18	40	Vanbreda (incl. Havelaar & van Stolk nr. 67)	Allianz
19	43	Risk Groep	Söderberg & Partners
20	44	Klap	Ardonagh
21	45	Thoma Assurantieadviseurs	Guardian Group
22	52	Advitas	New Port Capital
23	53	Van Loon	Söderberg & Partners
24	54	Rivez Assurantie & Risicobeheer	Söderberg & Partners
25	58	Domek	Capital A

26	59	Herenvest groep	Söderberg & Partners
27	61	Makelaars- en advieskantoor Fons Heuts	Söderberg & Partners
28	68	Lancyr/FDC/Het Nederlands Volmachtbedrijf	Quintus Finance (FDC/Lancyr)
29	76	Expat Mortgages,	Söderberg & Partners
30	77	Kröller Boom	Söderberg & Partners
31	80	Van Campen & Dijkstra	Söderberg & Partners
32	85	M.N. Leons	Ardonagh
33	90	Molenaar & Zwarthoed Adviseurs (MZA)	Söderberg & Partners

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat de groei in aantal adviseurs bij de consolidators vooral wordt gerealiseerd bij het middelgrote intermediair van 6 t/m 20 FTE (62%).

Kijkend naar de werkgelegenheid in de sector zit ruim 25% van het totaal aan FTE bij de concerns met een consolidator aan boord.

In de AM Top 100 hebben 33 adviseurs een consolidator aan boord.

OVER RiFD

Het Ratinginstituut Financieel Dienstverleners (RiFD) is een specialist in informatie over alle financieel adviseurs in Nederland. Toegang tot de uitgebreide database van RiFD kan online worden verkregen via licenties: voor de hypotheekmarkt, de overnamemarkt, kantoorprofielen en de volmachtmarkt.

www.rifd.nl

OVER OOSTDAM & PARTNERS

Oostdam & Partners staat marktpartijen in de financiële dienstverlening bij in hun strategie, marketing en communicatie. Vanuit het kantoor in Nijmegen adviseert Oostdam & Partners branche- en keurmerkorganisaties, aanbieders die samenwerken met het intermediair én individuele advieskantoren. Strategie en uitvoering gaan daarbij hand in hand.

www.oostdam-partners.nl